

Saarekoda

Ajaleht ilmub iga kuu 5. kuupäeval

Nr. 3

Aprill 2009

Kallis sõber!

Kevad on lõpuks ometi täiesti legaalselt kohale jõudnud. Õhk on täis lindude juubeldamist, siin-seal aianurkades, põõsaste varjus ning peenardel võib imetleda lumikellukesi, mille vaevus on nii puhas, nii täiuslik...

☼ Mõni päev tagasi nägin ja kuulsin haneparve lendamas – „Kodus! Kodus! Kodus!“ oleks nende hõigetes otsekui kostunud, Nende hääles ja lennus pakitses õnnelik ootusärevus ja jällenägemisrõõm.

Veidi hiljem kuulsin üksiku hane kutsumaid hüüdeid, kuidagi otsivaid ja nõutuid. „Nagu oleks ta eksinud ega leiaks kaaslasti,“ mõtlesin. Meenus Selma Lagerlöfi fantastiline raamat „Nils Holgerssoni imeline reis läbi Rootsimaad“ – soovitan kõigile! –

mis kaasakiskuvalt räägib metshanedest targast elukorraldusest, lisaks kirjeldab kauneid looduspilte, jutustab legende Rootsimaast. Raamatu sõnum aga on eelkõige – hoolige, püüdke mõista, austage ja aidake üksteist! Pole tähtis, kes või milline sa oled, oled sa suur või väike, niisugune või naasugune, hani või inimene – kõiki tuleb aktsepteerida, kõigiga arvestada.

Kui suhtume teistesse armastuse ja lugupidamisega, suhtutakse meissegi samamoodi. Kui teeme iga päev kasvõi ühe hea teo, märkame ühtäkki, kui head on inimesed meie vastu. See on külvi ja lõikuse seadus.

Hoidkem kokku, et ükski ei tunneks end üksildase või eksinuna! Ainus, mida me kõik vajame, on teadmine, et meid armastatakse, et me kuulume kuhugi. Kui see on olemas, pole enam miski liiga raske. ☼

☺ **Hea teada**

Töö ja Koolitus – www.edukas.InvalInfo.ee

Infoportaali InvalInfo.ee Töö- ja Koolituse osa on suunatud peamiselt erivajadustega inimestele leidmaks informatsiooni töö ja koolitus võimaluste kohta.

Portaalist leiab [tööpakkumisi](#), erinevaid [kursuseid](#) ja [juhendeid](#), et leida just oma võimetele ja vajadustele parim rakendus. Tööandjatel on aga võimalus valida endale sobiv töötaja [aktiivsete töötajate](#) hulgast.

Aktiivsed töötajad ja tööpakkujad saavad:

*[lisada oma CV](#), milleks tuleb end [registreerida töötajana](#)
*[lisada tööpakkumisi](#). Töökuulutuste sisestamiseks tuleb [registreeruda tööpakkujana](#)

Lisaks on portaalis töötajatel võimalik saada informatsiooni täiendkoolituste, [seadusandluse](#) ja karjäärinõustamise kohta.

* *Portaali kasutamine on töötajatele, tööpakkujatele ja koolitajatele TASUTA.*

☺ **Hea teada**

Töötamistoetuste ja Täienduskoolitustoetuste võimaluste kohta loe internetileheküljelt: http://www.ensib.ee/frame_pensionid.html

Samal leheküljel on ka huvitav info Rehabilitatsioonitoetuse kohta, mille taotlemiseks on oluline puude raskusaste, kuid rehabilitatsiooniplaani olemasolu pole vajalik.

Rehabilitatsioonitoetust makstakse 16-65-aastasele puudega inimesele aktiivseks rehabilitatsiooniks sotsiaalministri poolt määratud rehabilitatsiooniasutustes.

Rehabilitatsioonitoetust makstakse tegelike rehabilitatsioonikulude osaliseks hüvitamiseks kuni 200% sotsiaaltoetuste määrast kalendriaasta jooksul (2009. aastal 800 krooni).

Toetuse taotlemisel tuleb lisadokumendina esitada dokument rehabilitatsioonikulude kohta.

SPI Koja juhataja Jane Kilumets

Oled juba aastaid juhtinud Saaremaa Allergialiitu. Kui kaua on Saaremaa Allergialiit juba tegutsenud? Kas sina oledki seda juhtinud päris algusest peale? Kui palju on Saaremaa Allergialiidul liikmeid? Millega te tegelete?

☒ Eesti Allergialiidu Saaremaa Ühing (EALSÜ) loodi 1992.aastal. Dr. T. Lumiste oli organisatsiooni asutamisel suureks toeks. Olen seda organisatsiooni juhtinud algusest peale. Aktiivseid liikmeid on meil umbes 20. Oleme korraldanud lastele suvelaagreid, teabepäevi, koolitusi, käinud ujumas, matkamas.

Selle aasta algusest alates käime koos võimlemas. Meil on väga hea koostöö dr. V. Viiliga, kellel on alati häid mõtteid ja ideid.

• Mis tõi sind selle töö juurde?

☒ Minu tütre oli allergia kodutolmu suhtes, siis sattusingi ühingusse. Ja nii see edasi läks.

• Mida töö Allergialiidus sulle annab?

☒ Rõõmu südamesse, et saab teha inimeste heaks midagi kasulikku.

Kui korraldasime ülevabariigilisi lastelaagreid, siis laagri viimasel päeval laagrilõpu tordi söömise ajal kuulsin, kui lapsed omavahel arutasid: „Ma tulen järgmine aasta jälle, kas sa ka tuled?“ Siis oli hea tunne, et üritus oli korda läinud ja et soovitakse jälle kokku saada. Me ise siis veel ei teadnud, kas järgmisel aastal korraldada laager või mitte. Nüüd teadsime, et võimalusel teeme seda kindlasti. Ja need laste säravad silmad, see on kõige suurem tänu!

• Mida oled õppinud inimestelt, kelle heaks töötad?

☒ Positiivset ellusuhtumist. Ja et alati on olemas valikuvõimalus.

• Kuidas sinust sai SPI Koja juhataja?

☒ Olen valdkonnaga ja SPI Koja tegemistega algusest peale kursis olnud. Koja juhatajaks mind valiti.

• Mis on sinu nägemus oma rollist selles ametis?

☒ Jätkan koostööd erinevate puuetega inimeste ühendustega, viin SPI Koja allorganisatsioonide liikmete probleemid ja nõudmised omavalitsuste ja riigi tasandile. Töötan jätkuvalt puuetega inimeste heaks, et nad saaksid erinevaid teenuseid paremaks toimetulekuks elus.

„Viu“ 10-aastane!

SPIK ansambel „Viu“ tuli esimest korda kokku 15.04.1999. „Lihtsalt küsisin kõigi käest, kes Kotta tulid – Kas sa laulad? – ja kes jaatavalt vastas, selle ka ansamblistse kutsusin,“ meenutab Marju naerdes. Esimesse koosseisu kuulusid peale juhendaja ja pillimehe Rivo (kes tegi seda tööd vabatahtliku abistajana) Marju, Marje, Liivi, Monika, Malle, Lea ja Veronika. Juba 1.mail 1999 oli ansambli esimene esinemine Eesti Pimedate Liidu kevadkontserdil.

Algul olid laulud lihtsad, neid õpiti kuulmise järgi, nooti luges ainult juhendaja. Nüüdseks on selgeks õpitud juba ligi 200 laulu.

Kallemäe koolis

Ja et laulud on aja jooksul tunduvat keerulisemaks muutunud, nõuavad ka lauljad juba ammu noote – „teise hääle täppe“, nagu neid naljatades nimetatakse. Aastast 2000 on ansambli juhendajaks Avo, kes aitab repertuaari otsida, teeb lauluseaded, õpetab laulud selgeks ning on asendamatu, oma tööd nautiv pillimees.

Hetkel kuulub ansambli „Viu“ koosseisu 10 lauljat, pillimehed Avo ja Rivo ning ansambli „isiklik“ vabatahtlik helitehnik Taivo.

Miks ma käin laulmas?

Veronika – Marju käskis (naerab)... ja nalja saab!

Laine – Sattusin lauluproovi kogemata. Tulin ja jäin, sest sellist mõnusat seltskonda kui meil, pole kuskil mujal.

Doris – Olen alati laulda tahtnud. Ja Kojas käies ning olles avastan ikka ja jälle, kui palju on meie ümber ilusa hingega inimesi!

Anu – Tulin selleks, et kodust välja saada ja millegagi tegelda, ning olen leidnud, et mulle meeldib siin.

Annika – Lea kutsus, hakkas meeldima ning jäingi. Seltskond on mõnus ja laulud meeldivad.

Katre – Miks ma käin, mis küsimus see on? Muusika meeldib, siinsed inimesed meeldivad... Ja kui te lubate mind järgmine kord ka proovi, siis tulen jälle!

Anneli – Seltskond on hea. Ja laul teeb rinna rõõmsaks ning tuju heaks.

Tiia – Laulmine valmistab mulle rõõmu ja seltskond on vahva.

Tiiu – See on koosolemine ja koostegemine minu jaoks oluliste inimestega, muidu ma küll ei viitsiks kodust välja tulla: Laulmine on lihtsalt sellega kaasnev meeldiv ajaviide.

Marju – **Muusika annab positiivset energiat.** Läbi muusika on mitmed inimesed leidnud tee SPIK-i, põhjuse kodust välja tulla, uusi võimalusi eneseteostuseks. „Viu“ eesmärk pole kunagi olnud esinemas käia, vaid anda puuetega inimestele võimalus koos käia, valmistada neile rõõmu muusikaga tegelemisest. Kui puudega inimesed, kelle igatsuseks on laulda või millega iganes tegelda, võivad haiget saada, sest neid ei võeta teistega võrdsetena, siis kijas oleme kõik ühtmoodi väärtuslikud ja aitame üksteise unistusi teoks teha.

„Viu“ pole pelgalt täiuslikkust taotlev muusikakollektiiv, palju olulisem on rõõm kooskäimisest ja muusikast. Mitte kõigil ansambli liikmeil pole puuet. Erinevatel põhjustel on inimesed tulnud ja jäänud, ilmselt tõmbavad hingesugulased üksteist lihtsalt ligi.

Marju

Olen alati muusikat ja laulmist armastanud, nagu tegelikult kogu mu pere. Hakkasin oma isa ansambelis „Hobi“ laulma juba siis, kui olin 13. Mõne aasta pärast asutasime isa ja

Rivoga ansambli „Arm“, veel hiljem koos Rivo, Avo ja Taivoga ansambel „Viis“. Laulsime-mängisime pidudel tantsuks. Kuid ansambliga „Viis“ oleme aastatel 2005 ja 2006 osalenud ka Põlva Folklooritöötlaste Festivalil ja korduvalt väga edukalt esinenud Rahvusvahelisel Nägemispuuetega Inimeste Kergemuusikafestivalil „Balti Laine“. Minu eriline armastus kuulub aga rahvalauludele, selle pisikuga olen suutnud nakatada enamuse neist, kellega koostööd teen. Juba aastaid kuulun folklooriseltsi „Virvik“.

SPI Kojas asusin ringijuhhi ja projektijuhhi ametikohal tööle 1.aprillil 1999, esimesteks

töödeks olid lasteringi ja täiskasvanute muusikaringi asutamine, peale selle kirjutan projekte kõikvõimalike koja ürituste organiseerimiseks ja koos koja meeskonnaga aitan kaasa nende ürituste teostumisele.

Rivo

Muusikaga olen kogu elu tegelenud. 6-a. alustasin lastemuusikakoolis klaveriõpinguid. Kitarri, akordionit ja igasugu puhkpille olen vastavalt huvile või vajadusele ise omal käel õppinud. 14.eluaastast kuni kroonu minekuni mängisin ansambliga restoranis tantsuks. Hiljem mängisin EPT ansambelis „Kokteil“, Kuressaare linna puhkpilliorkestris. Koos Marju ja tema isa Arviga ansambelis „Arm“.

Oleme Marjuga koos laulnud isegi St.Peterburis Katariina kirikus. Kuressaare kuursaalis esinesime mingil ajal 3 korda nädalas luule-laulupõimikuga. Ka Valjala kiriku ansambelis laulsime Marjuga koos. Samuti kuulun folklooriseltsi „Virvik“ ja ansamblisse „Viis“.

Musitseerimine annab hingerahu, tõstab tuju.

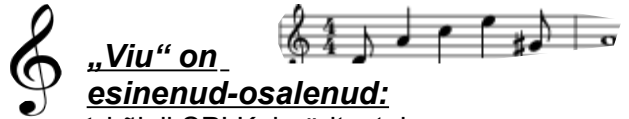
Muusika on minu elustiil, eneseväljendus.

SPI Kotta ansambli „Viu“ juhendajaks sattusin lihtsalt seetõttu, et tulin Marjule appi pillimeheks, tegin lauluseadeid ja aitasin laule õpetada. Lasteringi tegin seni, kuni lapsed ringis käia tahtsid. Nad kasvasid lihtsalt lasteringi-est välja. Nüüd õpetan muusikat IPET rühmas. Hea on näha, kui inimesed lausa ootavad laulutunde ja tahavad esineda.

Töötan SPI Kojas rõõmuga. **Kui suudad teistele midagi anda, saad tagasi isegi rohkem.** See teeb hingeliselt rikkamaks, samas avab silmad asjadele, mida varem näha ei osanud, aitab märgata inimeste probleeme, mõista nende mõtteid ja soove.

Tähtis pole väline, vaid see, milline on inimese olemus. Me kõik oleme n.-ö. „puudega“, igaühel on midagi, mille poolest ta teistest erineb. Puuetega inimestele tahan öelda seda – **olge täpselt need, kes te olete, ja ärge kartke midagi!**

- ♫ kõigil SPI Koja üritustel;
- ♫ mitmel korral Eesti Pimedate Liidu kevadkontserdil;
- ♫ mitmel korral Vabariiklikul Puuetega Inimeste Kultuurifestivalil Viljandis;
- ♫ koostöös folklooriseltsiga „Virvik“ 9.07.2001 Folkloorifestivalil „Baltika“ Sakala kultuurikeskuses;

Proov

- ♫ 2002, ... Kuressaare Lossi päevadel;
- ♫ 2003, ... Kuressaare Sanatooriumis;
- ♫ mõned korrad Lions Klubi Kuressaare kevadlaadal;
- ♫ 2006 ja 2007 Kallemäe koolis;

Kultuurifestivalil Viljandis

- ♫ 2008 Saare Maakonna Vokaalansamblike päeval;
- ♫ 2008 Kuressaare linna jaanitulel,

Ansamblike päev

- ♫ 2009 Braille' 200. sünniaastapäeva üritusel Tallinnas Viru keskus
- ♫ 2009 Lümända valla puuetega inimeste kolmekuningapäeva üritusel.
- ♫ Lisaks on mitmel suvel käidud erinevais Saaremaa paigus rahvalaule kogumas

Kuressaare Linna jaanituli

Koja jõulupidu

Jõululaat

Koja Kalender

Mis tulekul

Igal kolmapäeval kl 18

Allergialiidu „**Energeetiline võimlemine**“, juhendaja dr. V. Viil

13.04 kl 11

Infopäev puuetega inimestele:

11.00 – 12.00 Riiklikud toetused töötavale puudega inimesele – Marve Nelis pensioniametist;

12.00 – 13.00 Puudega inimese töötamine FIE-na ja kui tööandja FIE-na. Nõuded, soodustused – Olev Martinson maksuametist;

13.00 – 14.00 Töövõimetuse ja puude määramine kehtiva määruse alusel VEK-s – Ivar Vipp, VEK arst.

Info tel. 45 55 697,

e.mail: Saarekoda@hot.ee

14.04 kl 18

Pimedate Ühingu **Ettelugemisõhtu**, raamatuid loeb Rahvateatri näitleja E. Teemus

18.04 kl 11 – 15

Vaegkuuljate Ühingu üldkoosolek

26.04 kl 10.30

Arengupuuetega Inimeste Tugiühingu koosolek Randvere tööppekeskuses – „**Vaimupuudega inimeste tööhõive ja vaba aja kasutus 10 aasta lõikes**“

NB! Eelinfo: 4.05 kl 11

Saaremaa Pimedate Ühingu üldkoosolek,

teemaks nägemise abivahendid, külas on EPÜ juhatuse esimees Ago Kivilo

Õnnitleme!

15.04 ansambel „Viu“ - 10

Õnnitleme!

18.04 Paavo Sepp - 60

✉ Ootame kaastöid ja ettepanekuid

Toimetuse info:

☎ 51 355 31

doris66@hotmail.ee

Doris Peucker